

BIOLOGISCH VOLGENS MELKGEITENHOUDERIJ ZUYLESTEIN

“Gezond grasland is alles”

Op het eeuwenoude landgoed Zuylestein in Leersum runnen Saskia, Lisette en Levi de Lange hun biologische melkgeitenhouderij. De familie maakte de overstap van melk- en vleeskoeien naar geiten en is nog elke dag blij met de keuze voor een biologisch melkgeitenbedrijf.

De vierhonderd geiten trekken veel bekijks van de vele recreanten die langslopen of -fietsen. “Veel mensen vinden het bijzonder om zo’n grote groep geiten buiten te zien lopen. Ze blijven dan even staan en maken een praatje met ons. Dat is wel bijzonder aan deze manier van geiten houden”, vertelt Levi. “We hebben gekozen voor biologische bedrijfsvoering, omdat we het mooi vinden om de geiten te weiden en het land te beheren zoals we dat nu doen; zonder kunstmest en bestrijdingsmiddelen.”

Van koeien naar geiten

De keuze voor een geitenhouderij was niet zo één, twee, drie gemaakt voor het gezin. Sinds 1966 runt de familie de Lange hun bedrijf, na een bedrijfsverplaatsing, op de huidige locatie in Leersum; eerst de melkveehouderij van opa die in 1986 is overgenomen door de ouders van Levi. “In 2002 kwam er een keuze: blijven we dit doen en bouwen we een nieuwe stal of gaan we iets anders doen?”, vertelt Levi. “We kozen er toen voor om door te gaan met vleesvee, maar toen het quotum er in 2015 af ging zijn mijn vrouw Lisette en ik opnieuw na gaan denken.” Hoewel het bij allebei altijd al kriebelde om boer te worden, waren er nog wat twijfels over welke richting ze op wilden. “De komst van het fosfaatrecht heeft de knoop voor ons doorgehakt. We hadden allebei al ervaring op geitenbedrijven en het was een slimme manier om het bedrijf opnieuw op te bouwen. En dit keer dus biologisch.” ▶

“Dat de dieren hier ook buiten lopen maakt het helemaal af”

De combinatie van het werken in én buiten de stal maakt het werk voor Levi uitdagend.

Belang van gezond grasland

Naast de focus op diergezondheid die je sowieso hebt als veehouder, brengt het biologisch boeren nog een andere focus met zich mee. “Het grasland is voor ons ontzettend belangrijk. We werken met klavers, een natuurlijk stikstofbinder, en dat zorgt ervoor dat je veel afhankelijker bent van de natuur. Als je slecht gras hebt, kun je daar het hele jaar last van hebben. Dit is bepalend voor het saldo, voor hoe het met de geiten gaat en voor je eigen gemoedstoestand”, vertelt Levi. “En natuurlijk let je ook op het antibioticagebruik, maar dat vind ik er als biologische boer minder uitspringen, omdat ik het gevoel heb dat alle geitenhouders daar wel op proberen te letten.”

Meer biologisch met Green Deal

Het gesprek komt ook even op de Europese Green Deal, waarin geopperd wordt dat er in 2050 meer biologische landbouw moet zijn. “Ik vind dit soort afspraken en ideeën heel dubbel. Ik ben bang dat zo’n deal erop stuurt dat we een nog intensievere sector worden met dichte stallen. Dat is het beste voor het milieu, maar niet voor de dieren. Voor mijn gevoel staan dierwelzijn en milieumaatregelen vaak haaks op elkaar”, legt hij uit. Het

opzetten van meer biologische bedrijven is dan ook niet iets wat hij graag ziet. “Niet alleen omdat ik denk dat er ook een markt voor moet zijn, maar er moet ook iets tegenover staan. Hoe meer boeren biologisch produceren, hoe minder het oplevert om dingen te laten, in te leveren op productie en de hogere kosten te maken die wij nu maken.”

Wat Levi betreft zou het een stuk slimmer zijn om te investeren in een omslag in het denken van de reguliere geitenhouderij. “Niet iedereen hoeft biologisch te worden om resultaten te behalen. We kunnen in Nederland best wat minder kunstmest gebruiken of gras niet helemaal doodspuiten voor we mais

Deze waterinstallatie zorgt voor een constante toevoer van vers water.

“Mooi om het land te beheren zoals wij dat nu doen”

“Iedere boer kan wel een stukje biologisch werken om bepaalde dingen te verbeteren”

zaaien. Ik denk dat we het over het algemeen sowieso al goed doen in Nederland.” Ook in het antibioticagebruik is altijd wel iets te halen. Levi geeft aan dat ze ook op hun bedrijf elk jaar verbetering zien. “Zeker in de lammeropfok kun je veel winst behalen. Daar gebruik je veruit de meeste antibiotica. Maar door betere ventilatie of andere praktische maatregelen kun je dat langzaam iets terugdringen.”

Daarnaast kun je mensen volgens hem niet dwingen biologisch te gaan werken. “Als je er zelf niet achterstaat, wordt het niets. Je moet houden van het werk op het land, want dat is je basis. Ik vind het bij onze geiten ontzettend belangrijk dat het ruwvoer gewoon goed voor elkaar is en daar steek ik veel tijd in. Je vindt mij geregeld op mijn laarzen in het gras.”

Trots de toekomst in

Green Deal of niet, Levi, zijn vrouw Lisette en moeder Saskia staan nog steeds honderd procent achter hun keuze om biologisch te gaan werken. “Hoewel de geitensector de afgelopen jaren niet altijd goed in het nieuws is geweest, merk ik dat er steeds meer vraag is naar geitenproducten. De melk heeft veel positieve gezondheidskenmerken en er is al jaren een goede en stabiele melkprijs. En ook rondom de coronaproblemen merken we eigenlijk geen verschil. Alles loopt goed, we zijn begonnen met de verkoop van kaas aan huis, wat zorgt voor veel aanloop, waardoor we mensen kennis kunnen laten maken met de boerderij en ik zie de toekomst zeker positief in. Ik hoop dat we met ons bedrijf nog lang kunnen bijdragen aan het positieve karakter van de sector en dat we trots kunnen blijven op dit bedrijf.” ■

Levi kijkt het gras waar de geiten lopen.